

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 30.3.2007
COM(2007) 146 definitief

**MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE
RAAD, HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITE EN HET COMITE
VAN DE REGIO'S**

i2010 - Jaarverslag over de informatiemaatschappij 2007

{SEC(2007) 395}
{Volumes 1, 2, 3}

**MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE
RAAD, HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITE EN HET COMITE
VAN DE REGIO'S**

i2010 - Jaarverslag over de informatiemaatschappij 2007

INHOUD

1.	Inleiding	3
2.	Ontwikkelingen in de informatiemaatschappij gedurende 2006.....	3
3.	i2010-uitvoering in 2006 en acties voor 2007/2008	4
3.1.	Informatieruimte	4
3.2.	Innovatie en ICT-O&O	6
3.3.	Inclusie, betere publieke diensten en levenskwaliteit	7
4.	Aanwijzen van toekomstige trends	10
5.	Draaiboek voor toekomstige acties met het oog op de evaluatie halfweg van i2010	12

1. INLEIDING

i2010 is het initiatief voor beleidlijnen inzake de informatiemaatschappij en de media van de Commissie. Het zorgt voor coherentie in de beleidlijnen op het gebied van de informatiemaatschappij en de media van de Commissie en beoogt het versterken van de belangrijke bijdrage van de informatie- en communicatietechnologieën (ICT) tot de prestatie van onze economieën en de hernieuwde Lissabon-strategie. i2010 opereert in een snel groeiende omgeving en vereist dan ook regelmatig actualisering en precieze afstemming. Dit verslag vormt de tweede actualisering en effent de weg voor een uitgebreidere evaluatie halfweg in 2008.

De totaalbalans voor 2006 is positief¹. De hoofdindicatoren evolueren in de juiste richting en ICT blijft een belangrijke factor als motor van groei en innovatie. Het scepticisme dat vier of vijf jaar geleden de ICT-investeringen in de weg stond, heeft plaats gemaakt voor meer vertrouwen in onze mogelijkheden om ICT-toepassingen in ons economisch en sociaal voordeel te ontwikkelen en in te voeren. Wat de beleidsacties betreft liggen de verschillende bij de lancering van i2010 in juni 2005 aangekondigde initiatieven op EU-niveau op schema. Op lidstaatniveau is in alle nationale hervormingsprogramma's van 2006 meer de nadruk gelegd op het mainstreamen van de ICT-beleidlijnen.

De Commissie voert i2010 in nauwe samenwerking met de lidstaten uit via de Groep van hoog niveau voor i2010. In 2006 richtte zij, als onderdeel van haar industrieel beleid, een ICT-Taskforce² op, die de industrie en het maatschappelijk middenveld vertegenwoordigt, om na te gaan of haar huidige beleidlijnen gunstig zijn voor het concurrentievermogen van de ICT-sector dan wel of een aantal aanpassingen nodig is. Uit deze werkzaamheden en met name het verslag van de taskforce heeft de Commissie geconcludeerd dat het huidige beleidskader in grote lijnen juist is. De Commissie zal de aanbevelingen van de taskforce opvolgen voor zover deze niet reeds bij de bestaande beleidlijnen aansluiten, en met voorstellen voor specifieke acties komen.

2. ONTWIKKELINGEN IN DE INFORMATIEMAATSCHAPPIJ GEDURENDE 2006

Zes jaar na het uiteenspatten van de internetzeepbel bevindt de informatiemaatschappij zich op een gestaag groeipad. Een decennium van investeringen in ICT werpt nu vruchten af, voedt innovatie op ICT-gebieden en vormt de EU om tot een kenniseconomie. Sinds 2005 wordt de ICT-sector steeds meer door de expansie op de softwaremarkt en relatief minder door het segment elektronische communicatie aangedreven. Dit is een afspiegeling van innovatietrends die algemener verbreide softwareproducten vereisen. Hoge omzetten in de systeemsoftware en eZakendoen-toepassingen wijzen erop dat de ondernemingen nu nieuwe en meer volwassen eZakendoen-oplossingen invoeren, ook al beperken deze nieuwe investeringen zich misschien tot grote ondernemingen of vroege gebruikers van geavanceerde eZakendoen-oplossingen.

Gebruikers omarmen momenteel snel nieuwe diensten die door convergentie zijn teweeggebracht. In veel lidstaten is breedband nu op grote schaal in gebruik, hetgeen op zijn

---

¹ Deze beoordeling is gebaseerd op EU25. Gegevens over EU27 zijn beschikbaar vanaf 2007.

² <http://ec.europa.eu/enterprise/ict/taskforce.htm>

beurt de ontwikkeling van innovatieve geavanceerde diensten stimuleert. De transformatie van de inhoudmarkt is reeds merkbaar aan de groei van de online muziekverkoop en nieuwe digitale apparatuur. Filmdistributie en online tv gaan momenteel eveneens vooruit. De stap van traditionele inhouddistributie naar online beschikbaarheid gaat vergezeld van een explosie van door gebruikers gecreëerde inhoud.

De publieke sector blijft momenteel hierbij niet achter. Online publieke diensten worden nu volwassen en produceren zichtbare efficiëntiegroei: er zijn meer diensten online beschikbaar gesteld, de beschikbare diensten zijn geperfectioneerder geworden en meer Europeanen gaan online met de publieke sector om. De overheid wijst de weg, gezondheidszorg en onderwijs lopen de achterstand in.

De EU kan op deze verwezenlijkingen voortbouwen om haar groei- en innovatiebeleid voort te zetten, en alle lidstaten erkennen de sleutelrol van ICT in het bereiken van de Lissabondoelstellingen. Vergeleken met 2005 wordt in de nationale hervormingsprogramma's van 2006 van de lidstaten meer de nadruk gelegd op het mainstreamen van de ICT-beleidslijnen³. ICT worden aangewezen als motor van innovatie, als instrument voor het omvormen van overheids- en bedrijfsmodellen en als werktuig voor het verbeteren van onze levenskwaliteit. Breedband, eOverheid en digitale geletterdheid – de in 2005 aangewezen prioriteitsgebieden – laten goede hoewel enigszins ongelijke vooruitgang zien in de lidstaten. ICT-onderzoek en –ontwikkeling, vertrouwens- en beveiligingsdiensten en maatregelen om de administratieve kosten voor de bedrijven en besturen te verminderen, komen in een aantal landen als nieuwe prioriteit naar voren. Er zijn nog verschillen tussen de lidstaten, maar op sommige gebieden, bijvoorbeeld de invoering van breedband, de opkomst van nieuwe diensten of eOverheid, zijn de leidende EU-landen ook mondiale leiders.

3. i2010-UITVOERING IN 2006 EN ACTIES VOOR 2007/2008

3.1. Informatieruimte

De digitale convergentie wordt nu eindelijk volwassen. Hoewel het proces hoegenaamd niet beëindigd is, is convergentie nu veel meer een realiteit. De beleidsmakers moeten ervoor zorgen dat de wetgeving die van invloed is op de convergerende sectoren de rechtszekerheid verschaft die de stakeholders nodig hebben om te innoveren. Het doel is om in te spelen op technologische veranderingen op een wijze die concurrentie bevordert, de interne markt consolideert en nuttig is voor de gebruikers. Een evaluatie van de belangrijkste betrokken beleidskwesties toont aan dat het algemene wettelijke en regelgevende kader gunstig is voor de verdere ontwikkeling van convergentie⁴.

De meeste binnen de eerste pijler van i2010 geplande acties voor het creëren van één Europese informatieruimte zijn gelanceerd. In 2006 is het **regelgevingskader voor elektronische communicatie** herzien en wijzigingen komen medio 2007 op tafel. De discussie gaat in 2007 voort met een Groenboek over de toekomst van de universele dienst in de elektronische communicatie. Beter en efficiënt gebruik van het radiospectrum als een belangrijk element van de regelgevingsherziening is bevorderd, inclusief door het invoeren

---

³ Uitvoering van de hernieuwde Lissabon-strategie voor groei en werkgelegenheid - Een jaar van goede resultaten, COM(2006) 816, 12.12.2006.

⁴ "The challenges of convergence", werkdocument voor de Groep van hoog niveau voor i2010, 12.12.2006.

van meer flexibiliteit⁵. Dit wordt voortgezet met voorstellen over gemeenschappelijke benaderingen voor collectief gebruik van spectrum en voor de digitale kloof. De Commissie zal ook de bezorgdheid en bedreigingen voor de privacy behandelen die naar aanleiding van haar publieke raadpleging over **radiofrequentie-identificatie (RFID)** aan het licht zijn gekomen.

De Commissie zal verder bouwen aan het Europese **audiovisuele beleid**, en het debat over mediapluralisme en mediageletterdheid bevorderen. Het nieuwe MEDIA 2007-programma voor de periode 2007-2013 gaat door met financiële steunverlening aan de Europese audiovisuele sector. Voorts zal de Commissie maatregelen schetsen voor het ondersteunen van de invoering en acceptatie van **mobiele tv** in de EU.

Met de opkomst van nieuwe online diensten begeven de marktspelers zich momenteel in een leerproces om **nieuwe, meertalige en innovatieve inhoud** te ontwikkelen. Het Handvest betreffende film online waartoe de Commissie het initiatief heeft genomen en waarover ondernemingsleiders in 2006 overeenstemming hebben bereikt, is een eerste mijlpaal in dat verband. De Commissie verkent nu hoe het handvest de weg kan effenen voor een breder beleid inzake online inhoud teneinde de ontwikkeling van hoogkwalitatieve en innovatieve online inhoud te ontwikkelen.

Wat het beleid betreft bestaat de volgende uitdaging erin ervoor te zorgen dat **de gebruikers** vertrouwen hebben in het gebruik van nieuwe diensten. In 2006 heeft de Commissie een verordening voorgesteld voor het beperken van de internationale roamingtarieven voor de gebruikers van mobiele diensten en in februari 2007 heeft zij een publieke raadpleging gelanceerd over de herziening van het acquis inzake consumentenbescherming op Europees niveau⁶.

Tenslotte heeft de Commissie haar nieuwe strategie voor een **veilige informatiemaatschappij** aangevuld met een mededeling over het bestrijden van spam, spyware en kwaadwillige software en zal zij in 2007 de cybercriminaliteit behandelen. Zij zal de werking evalueren van het Europees Agentschap voor netwerk- en informatiebeveiliging (ENISA) om te beslissen of het mandaat van het agentschap moet worden verlengd, en de uitvoering van veiligheidsmaatregelen monitoren om de noodzaak te beoordelen van aanvullende maatregelen tegen 2008.

In 2007-2008 zal de Commissie:

- Voorstellen doen voor de herziening van het regelgevingskader voor elektronische communicatie, een debat lanceren over de toekomst van de universele dienst en doorgaan met de ontwikkeling van een gecoördineerd kader voor een flexibel en efficiënt beheer van het spectrum, met name ten aanzien van het collectieve gebruik van het spectrum en de digitale kloof;
- Beleidsbehoeften inzake mediageletterdheid beoordelen en algemene benaderingen voor RFID en mobiele tv voorstellen;

⁵ Snelle toegang tot het spectrum voor draadloze elektronische communicatiediensten door meer flexibiliteit, COM(2007) 50, 8.2.2007.

⁶ Groenboek Herziening van het consumentenacquis, COM(2006) 744, 8.2.2007, http://ec.europa.eu/consumers/cons_int/safe_shop/acquis/index_en.htm.

- Een algemene aanpak voor de ontwikkeling van hoogkwalitatieve innovatieve inhoud bevorderen;
- De follow-up verzorgen van de veiligheidsstrategie met een mededeling over cybermisdaad, ENISA evalueren om een beslissing te nemen over een verlenging van zijn mandaat en de noodzaak beoordelen van aanvullende maatregelen op veiligheidsgebied (2008).

3.2. Innovatie en ICT-O&O

Het stimuleren van onderzoek en innovatie staat centraal in de strategie voor groei en werkgelegenheid van de Commissie. De EU streeft ernaar 3% van haar BBP te besteden aan O&O, waarvan 2% van de privé-sector moet komen. Met zo'n 1,9% van het BBP besteed aan O&O haalt de EU dit streefcijfer bijlange na nog niet. In het jaarlijkse voortgangsverslag over Lissabon van 2006 wordt beklemtoond dat alle lidstaten een nationaal streefcijfer voor O&O-investeringen hebben vastgesteld en dat, indien al deze streefcijfers worden gehaald, de EU in 2010 een O&O-niveau van 2,6% van het BBP zal bereiken.

De ICT-bedrijven zijn goed voor een groot deel van de gezamenlijke O&O-bestedingen van de bedrijven (26% in 2003⁷). Zoals door de ICT-Taskforce benadrukt, is het opvoeren van de ICT-uitgaven voor O&O essentieel indien de EU de doelstelling van 3% wil bereiken. Europees onderzoek en innovatie krijgen een belangrijke impuls met de lancering van het **zevende kaderprogramma voor onderzoek (KP7)**, dat van 2007 tot 2013 loopt. De EU investeert meer dan 9 miljard € in ICT, de grootste afzonderlijke post binnen KP7. De Commissie gaat door met haar samenwerking met de negen Europese ICT-Technologieplatforms die zijn opgezet om het partnerschap met de industrie te versterken en een kritische massa van onderzoek op strategische gebieden tot stand te brengen. Twee van de platforms leveren de basis voor **Gezamenlijke technologie-initiatieven (JTI's)**, een nieuw type van initiatief dat financiële middelen van de EU, lidstaat en industrie binnen publiek-private onderzoekspartnerschappen samenvoegt om Europees speerpuntonderzoek te stimuleren.

De EU heeft zich ook verbonden tot het verbeteren van de raamvoorwaarden voor innovatie⁸, en heeft daartoe 10 sleutelacties aangewezen⁹. De Commissie werkt momenteel aan het vaststellen van relevante beleidshiaten om ervoor te zorgen dat het **normalisatiebeleid** van de EU voor de ICT-sector inspeelt op de uitdagingen van de hedendaagse zich snel ontwikkelende markten. Zij zal eveneens overheden aanmoedigen samen te werken en de rol van de publieke sector van de EU als eerste koper van **innovatie- en/of precommerciële producten en diensten** te versterken om daarmee nieuwe leidende-marktmogelijkheden voor onder andere op ICT gebaseerde producten en diensten te ontsluiten.

Innovatie ontstaat niet alleen uit onderzoek, maar wordt steeds meer gestuwd door de gebruikers van technologieën of organisatorische verandering. Het programma ter ondersteuning van het ICT-beleid (ICT PSP) binnen het **Programma Concurrentievermogen en Innovatie (CIP)** stimuleert innovatie en concurrentievermogen

⁷ Schatting van de Commissiediensten op basis van het OESO/Eurostat-onderzoek naar O&O-bestedingen van 2003.

⁸ Een innovatiegezind, modern Europa, COM(2006) 589, 12.10.2006.

⁹ Kennis in de praktijk brengen: een omvattende innovatiestrategie voor de EU, COM(2006) 502, 13.9.2006.

door het bevorderen van bredere belangstelling voor en beste gebruik van ICT door de burgers, overheden en bedrijven, met name KMO's. In 2007 zal ICT PSP zich focussen op de rol van de publieke sector als een gebruiker en drie grote thema's behandelen: efficiënte en interoperabele eOverheidsdiensten; ICT voor toegankelijkheid, ouder worden en sociale integratie; en ICT voor duurzame en interoperabele gezondheidsdiensten. In 2007 zal de Commissie de evaluatie voortzetten van de beleidsbehoeften voor het bevorderen en faciliteren van **eZakendoen** in het kader van *eBusiness W@tch* en eBSN¹⁰. Zij zal ingaan op de oproep van de ICT-Taskforce om een **eVaardigheden**strategie op lange termijn, inclusief de koppeling met onderwijs en opleiding, te ontwikkelen.

De lidstaten en regio's worden aangemoedigd om volgens hun behoeften ondersteuning te geven aan de verspreiding van ICT zowel voor de ontwikkeling van ICT-producten en –diensten als van infrastructuur. In het kader van de Structuurfondsen heeft de EU gedurende 2000-2006 ongeveer 7 miljard € aan ICT-gerelateerde projecten besteed. ICT zijn ook een van de prioriteiten in de communautaire strategische richtsnoeren inzake cohesie voor 2007-2013¹¹.

In 2007-2008 zal de Commissie:

- JTI's inzake nano-elektronica (ENIAC) en inzake ingebede systemen (ARTEMIS) voorstellen voor goedkeuring door de Raad;
- De normalisatie voor ICT evalueren;
- Het potentieel behandelen van precommerciële aankoop voor het verbeteren van de kwaliteit van de publieke diensten en Europa's innovatieprestatie;
- Voortgaan met de beleidscoördinatie voor de acceptatie van ICT, beleidslijnen en trends op het gebied van eZakendoen evalueren en alle nodige beleidsmaatregelen vaststellen.
- De noodzaak behandelen van actie op het gebied van eVaardigheden en inzetbaarheid als deel van de follow-up van de ICT-Taskforce.

3.3. Inclusie, betere publieke diensten en levenskwaliteit

Inclusie

Naarmate innovatie de rol van de gebruikers verandert, groeit de behoefte om alle gebruikers aan boord te houden. Tijdens de eInclusie-conferentie in Riga is de aanzet gegeven tot dit denkproces met een ministeriële verklaring waarin beleidsrichtsnoeren voor verdere actie werden ontvouwen. Als volgende stap zal de Commissie, voortbouwend op uitgebreid overleg, haar visie schetsen voor het **eInclusie-initiatief van 2008**. Zij zal de vooruitgang evalueren op het gebied van **eToegankelijkheid** en aandacht besteden aan de noodzaak van verdere actie inclusief voorstellen voor wettelijke maatregelen¹².

¹⁰ <http://www.ebusiness-watch.org/> en http://ec.europa.eu/enterprise/e-bsn/index_en.html.

¹¹ COM(2006) 386 van 13.7.2006.

¹² De Commissie zal bijvoorbeeld in haar gewijzigde voorstellen voor de Richtlijn audiovisuele mediadiensten een bepaling opnemen die ertoe strekt audiovisuele mediadiensten toegankelijk te maken voor mensen met een visuele of auditieve handicap.

De Commissie zal haar steun voortzetten om hogesnelheids**breedbandtoegang** bij alle Europeanen te brengen. Dit zal het in het kader van de Structuurfondsen gelanceerde ambitieuze Commissie-initiatief "Regio's voor economische verandering" stimuleren¹³. De Commissie, die hiermee haar verbintenissen in de Verklaring van Riga verder nakomt, zal metingen en beleidslijnen over **digitale geletterdheid** in nauwe samenhang met onderwijs en opleiding evalueren.

In 2007-2008 zal de Commissie:

- Een visie voor een algemeen beleid inzake eInclusie (2007) uiteenzetten en het Europees initiatief inzake eInclusie voor 2008 voorbereiden;
- De voortgang inzake eToegankelijkheid evalueren en zo nodig verdere acties voorstellen;
- Ondersteuning verlenen voor bewustmaking (groot evenement over breedband voor rurale gemeenschappen in 2007) en uitwisselen van beste praktijk (website) over hoe hogesnelheidsbreedbandtoegang bij alle Europeanen kan worden gebracht;
- Lanceren van de regionale netwerken "Betere ICT-verbindingen tussen regio's" en "eOverheid bij de regio's en bedrijven brengen" als onderdeel van het initiatief Regio's voor economische verandering;
- Evalueren van de meting en beleidslijnen inzake digitale geletterdheid.

Betere publieke diensten

In 2006 werden de online publieke diensten op het gebied van eOverheid en eGezondheid het duidelijkst volwassener. De lidstaten maken nu vooruitgang met hun nationale **eOverheid**initiatieven en werken samen aan gemeenschappelijke activiteiten op EU-niveau om tegen 2010 de ambitieuze doelstellingen van het eOverheid-actieplan te bereiken. In 2006 werd het eGezondheid-portaal van de EU gelanceerd. Alle lidstaten hebben hun eGezondheid-strategieën uitgevoerd en er zal een compilatie van nationale goede praktijk op het gebied van **eGezondheid** beschikbaar worden gesteld.

De lidstaten erkennen de Europese dimensie van publieke ICT-diensten en hebben essentiële mogelijkmakers aangewezen om tot grensoverschrijdende interoperabiliteit te komen. In het kader van het IDABC-programma zal de Commissie in 2007 het Europese interoperabiliteitskader herzien¹⁴. De Commissie zal ook een aanbeveling uitbrengen over eGezondheid-interoperabiliteit en zal maatregelen lanceren ter ondersteuning van een innovatievriendelijke eGezondheid-markt op het gebied van persoonlijke gezondheidsmonitoring en -management. Het doel is het opzetten tegen 2008 van gezondheidsinformatienetwerken op basis van vaste en draadloze breedband alsmede mobiele infrastructuren en gridtechnologieën.

Tijdens 2007-2008 zullen **grootschalige proefprojecten in het kader van het programma ter ondersteuning van het ICT-beleid** ondersteuning blijven geven voor betere publieke diensten op gebieden zoals eID, veilige documentdoorgifte tussen besturen, eInkoop,

¹³ Regio's voor economische verandering, COM(2006) 675, 8.11.2006.

¹⁴ <http://ec.europa.eu/idabc/en/document/6227>.

eParticipatie, patiëntengegevens voor noodsituaties en elektronisch voorschrijven. De grootschalige proefprojecten op het gebied van eInkoop en eID zullen eveneens worden ondersteund door de lopende werkzaamheden van het IDABC-programma op deze gebieden.

In 2007-2008 zal de Commissie:

- Ondersteuning blijven verlenen voor de uitvoering van het eOverheid-actieplan, inclusief door het voortzetten van haar inspanningen om haar eigen administratie te integreren en om te vormen, en het Europese interoperabiliteitskader herzien;
- Een aanbeveling over eGezondheid-interoperabiliteit uitbrengen, een innovatievriendelijke eGezondheid-markt bevorderen en een interoperabel gezondheidsinformatienetwerk creëren (2008);
- Grootschalige proefprojecten in het kader van het CIP lanceren.

Levenskwaliteit

ICT zijn niet alleen een motor van innovatie en concurrentievermogen, zij veranderen ook de manier waarop mensen leven en communiceren. i2010 speelt hierop in door gebieden centraal te stellen waar technologische innovaties de levenskwaliteit sterk zouden kunnen verbeteren: ouder worden, culturele diversiteit, intelligente auto's en klimaatverandering.

In 2007 zal de Commissie een vlaggenschipinitiatief lanceren inzake **Gezond ouder worden in de informatiemaatschappij**. Daartoe behoort een onderzoeksinitiatief inzake Omgevingsondersteund wonen (AAL) op basis van artikel 169 van het EU-Verdrag, waarbij technologieën geïntegreerd worden in producten en diensten om te zorgen voor een continuüm gaande van geavanceerd onderzoek tot inzetbaarheid. Dit zal worden aangevuld door onderzoek op langere termijn binnen KP6 en KP7 en inzetactiviteiten in het kader van het CIP, zoals thuiszorg voor ouderen.

Momenteel worden de **vlaggenschipinitiatieven Digitale bibliotheken en De intelligente auto** geïmplementeerd. De Commissie heeft richtsnoeren uitgebracht over digitalisering, online toegankelijkheid van cultureel materiaal en digitale bewaring, en over wetenschappelijke hulpbronnen. Aan de lidstaten is gevraagd eCall terug op schema te brengen. In 2007 zal de Commissie de voortgang beoordelen inzake De intelligente auto en inzake de onderhandelingen over de vrijwillige invoering van eCall in voertuigen.

Nieuwe op ICT gebaseerde technologieën zijn essentieel, niet alleen voor een grotere efficiëntie van de hulpbronnen, maar ook om kwalitatieve verschuivingen naar radicaal verschillende, meer duurzame economische en sociale consumptiepatronen tot stand te brengen. In 2007 zal een i2010-vlaggenschipinitiatief worden ontwikkeld om prioriteiten te behandelen zoals **energie-efficiëntie en milieuduurzaamheid**.

In 2007-2008 zal de Commissie:

- Het vlaggenschipinitiatief over "Gezond ouder worden in de informatiemaatschappij" lanceren, het AAL-initiatief op basis van artikel 169 voorstellen en in het kader van het CIP proefprojecten lanceren over zelfstandig wonen en monitoring van chronische ziekten;

- De implementatie evalueren van de aanbeveling over digitalisering en online toegankelijkheid van cultureel materiaal en digitale bewaring (2008);
- De implementatie beoordelen van het vlaggenschipinitiatief De intelligente auto en van eCall;
- Een vlaggenschipinitiatief ontwikkelen over ICT voor duurzame groei.

4. AANWIJZEN VAN TOEKOMSTIGE TRENDS

De Lissabon-strategie heeft van innovatie een topprioriteit gemaakt en de EU heeft hiertoe een algemene beleidsagenda ontwikkeld. ICT worden op ruime schaal erkend als een essentiële mogelijkmaker van innovatie. Om op de verwezenlijkingen van i2010 in 2005 en 2006 voort te bouwen, moet de EU een meer vooruitziende aanpak volgen en de band tussen ICT-beleidslijnen en Lissabon-prioriteiten hechter maken. De beleidsmakers moeten ook begrijpen hoe nieuwe economische en maatschappelijke ontwikkelingen de voordelen van de informatiemaatschappij tot nieuwe groepen kunnen uitbreiden, concurrentie en Europees industrieel leiderschap kunnen bevorderen en bovendien de maatschappij in haar geheel kunnen omvatten. Daarom moeten in de evaluatie halfweg van i2010 in 2008 de volgende kwesties aan bod komen.

Een nieuwe golf van innovatie in netwerken en internet

De informatiemaatschappij wordt nu een realiteit. Goedkope netwerken, uitgebreid door mobiele of draadloze netwerken, maken naadloze verbinding en gebruik van in het netwerk geïntegreerde toepassingen en diensten mogelijk, en deze worden nu op ruimere schaal gebruikt in de maatschappij.

Deze stap wordt ondersteund door opkomende technologische trends zoals de migratie naar netwerken met een zeer hoge snelheid, alomtegenwoordige draadloze technologieën, web 2.0, het internet van dingen, grids, nieuwe netwerkarchitecturen, op het web gebaseerde diensten, gebruikersinterfaces, door de gebruiker gecreëerde inhoud en sociale netwerking. Deze trends zullen van invloed zijn op de zakelijke en werkomgeving, nieuwe industriële kansen en nieuwe oplossingen voor eZakendoen en werkgelegenheid verschaffen en aldus het evenwicht tussen werk en privé verbeteren. Zij zullen ook de rol van de gebruikers als innovator vergroten. Dit is al zichtbaar in de explosie van door de gebruiker gecreëerde inhoud.

Ook al zullen veel aspecten van de toekomstige netwerken en het internet voorlopig niet worden gerealiseerd, toch kunnen al hinderpalen voor de ontwikkeling van de informatiemaatschappij worden aangewezen. Deze hebben betrekking op kwesties gaande van investeren in grotere bandbreedte en netneutraliteit via spectrumbeschikbaarheid tot veiligheid. Er dient zo spoedig mogelijk met de stakeholders in het kader van een debat over de ontwikkelingen op langere termijn aandacht te worden besteed aan de noodzaak van mogelijke beleidsacties.

Een gebruikersperspectief op innovatie

Met de opkomst van nieuwe diensten is de volgende uitdaging de gebruiker. De opkomst van door de gebruiker gecreëerde inhoud opent momenteel verdere perspectieven voor een meer creatieve en innovatieve informatiemaatschappij. Op dezelfde wijze als gebruikers software

met een open broncode gebruiken om nieuwe samenwerkingsprocessen te ontwikkelen, gebruiken zij nu ICT om hun eigen inhoud op innovatieve wijzen te creëren en uit te wisselen. Daardoor ontstaan nieuwe uitdagingen, met name met betrekking tot de wettelijke aansprakelijkheid voor inhoudverspreiding, het hergebruik van auteursrechtelijk beschermd materiaal en de bescherming van de privacy.

Bijgevolg zal de traditionele kijk van de gebruikers veranderen in de informatiemaatschappij. Toch zullen beleidslijnen die gericht zijn op het opheffen van de hinderpalen voor breder gebruik van ICT – zoals vastgesteld in i2010 – niet afgedaan hebben. Met het eInclusie-initiatief 2008 heeft i2010 een ingebouwde focus op de gebruikers, en het belang van de consumenten komt al aan bod in de ICT-beleidslijnen van de Commissie. Een recent voorbeeld is het Commissievoorstel betreffende roaming om ongerechtvaardigde lasten voor de consumenten af te schaffen.

Nieuwe segmenten van de bevolking gebruiken momenteel ICT-diensten en –producten. De gebruikers hebben steeds meer te maken met privacy, gebrek aan interoperabiliteit, gebrek aan transparantie i.v.m. contractvoorwaarden en tarifiering, al te grote complexiteit van toepassingen en inefficiënties van het procederen. De beleidsmakers moeten nu inspelen op deze bezorgdheid.

Verbeteren van de raamvoorwaarden

Volgens de innovatiestrategie van de EU is de voltooiing van de interne markt de weg voorwaarts voor het verzekeren van effectieve concurrentie en het verschaffen van voldoende schaalgrootte om grote ondernemingen en veel KMO's te helpen mondiaal te concurreren. Daarom heeft de Commissie een herziening van de internemarktstrategie gepland die gericht is op het versterken van innovatie en implementeren van betere regelgeving.

Een van de hoofddoelstellingen van i2010 is het creëren van één informatieruimte. Tot op heden lag de klemtoon op netwerk- en inhoudregelgeving. De EU met haar 27 afzonderlijke markten, is – ook al is er vooruitgang gemaakt - nog ver verwijderd van één informatieruimte. De markten voor online diensten zijn al mondiaal, maar veel EU-consumenten vermijden via het internet goederen en diensten uit een andere lidstaat te kopen. Juridische preoccupaties zijn voor de bedrijven nog steeds een hinderpaal om met eZakendoen te beginnen, en op sommige gebieden zijn regelgevingsbarrières vastgesteld die potentiële belemmeringen voor het concurrentievermogen genereren.¹⁵

Wij hebben een breder perspectief nodig rekening houdend met de nieuwe trends. Het internet stelt bijvoorbeeld patiënten in staat rond te kijken voor een behandeling overal in de EU of daarbuiten, en stelt ook dokters in staat om diensten te verlenen op een afstand. Dit heeft een effect op de organisatie van diensten en heeft implicaties voor de publieke financiën. Nadenken over de interne markt moet daarom verder gaan dan het beoordelen van de wettelijke hinderpalen die aan bod kwamen bij de herziening van het regelgevingskader betreffende elektronische communicatie en de Richtlijn inzake de audiovisuele mediadiensten. Voortbouwend op de werkzaamheden van de ICT-Taskforce moet nagedacht worden over de hinderpalen voor het aanbieden van pan-Europese online diensten, verkend worden hoe ICT de interne markt kunnen versterken en getracht worden de kosten en risico's van fragmentering van de Europese informatiemaatschappij te beoordelen.

---

¹⁵ <http://ec.europa.eu/enterprise/ict/taskforce.htm>

5. DRAAIBOEK VOOR TOEKOMSTIGE ACTIES MET HET OOG OP DE EVALUATIE HALFWEG VAN I2010

Om de besprekingen betreffende de evaluatie halfweg van i2010 van 2008 voor te bereiden, stelt de Commissie voor de lidstaten, de Groep op hoog niveau voor i2010, de industrie, het maatschappelijk middenveld en andere stakeholders nauwer te betrekken bij de ontwikkeling van de verschillende thema's. De Commissie zal:

- De in bovenstaand hoofdstuk 4 aangewezen thema's samen met de Groep op hoog niveau voor i2010 ontwikkelen.
- Een publieke raadpleging met alle stakeholders lanceren om de voor de ontwikkeling van de kernthema's voorgestelde benaderingen te valideren.
- De voornaamste kwesties behandelen voor de evaluatie halfweg tijdens een i2010-evenement op hoog niveau in 2008.

Van het resultaat van deze besprekingen zal gebruik worden gemaakt door de Voorjaarsraad van 2008, die de kwesties van de volgende generatie van netwerken en het internet moet behandelen. De evaluatie halfweg van i2010 moet ervoor zorgen dat i2010 een geldig referentiekader voor Europa's informatiemaatschappij- en mediabeleidslijnen blijft en Europa in staat stelt ten volle van de ontwikkelingen te profiteren om de groei- en werkgelegenheidsagenda van Lissabon uit te voeren.